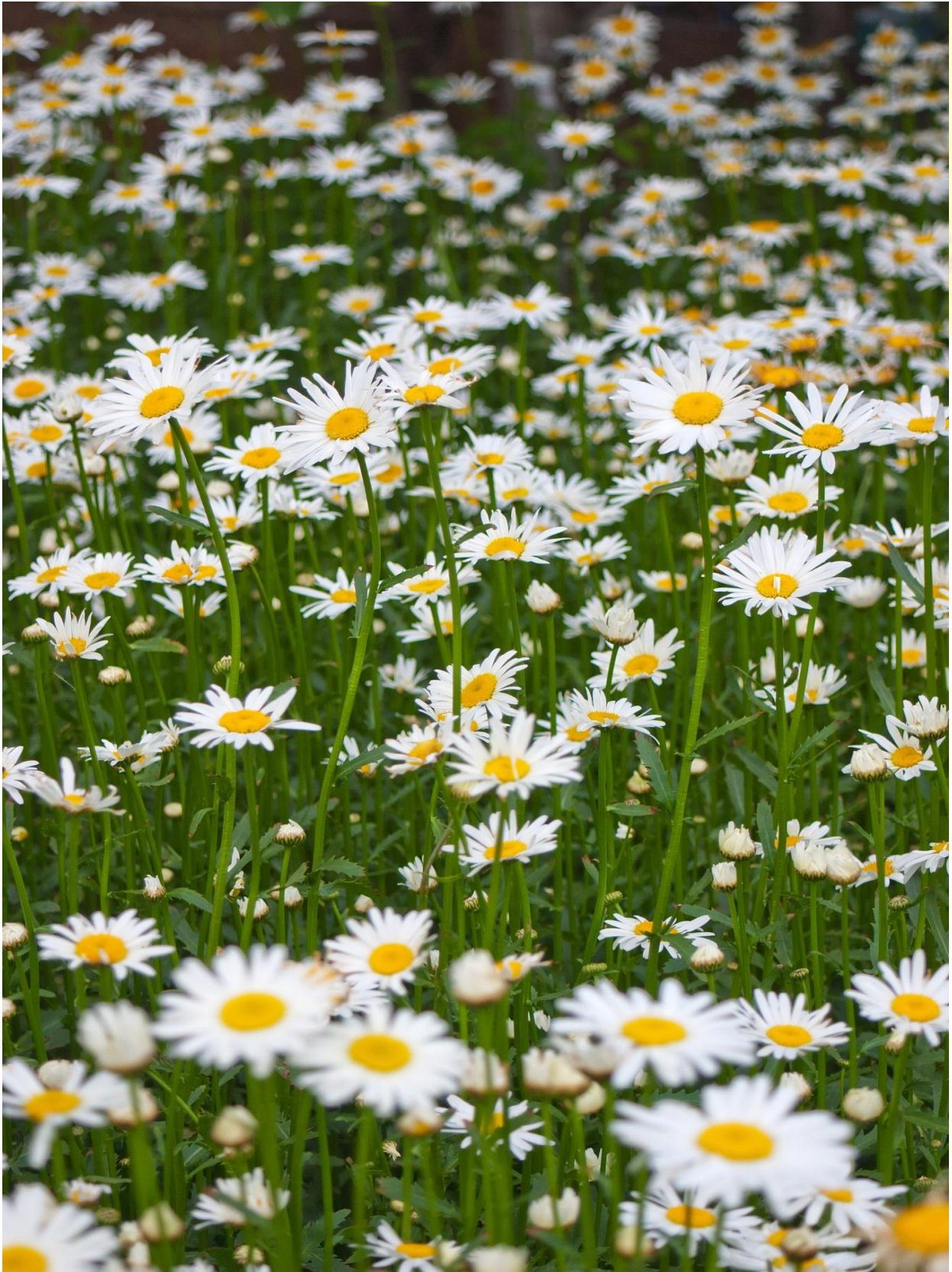

Der er penge i skidtet

Råd om affald i turistbranchen

Affald i turistbranchen

Hvor mange penge kan du spare på affaldssorteringen? Hvordan gør du? Og hvad betyder det for virksomhedens image?

Der er gode miljømæssige og økonomiske besparelser ved optimering af affaldssorteringen i turistbranchen.

Besparelserne afhænger naturligvis af virksomhedens type, størrelse, eksisterende sortering, kommunens regler, prisen på bortskaffelse og transport etc.

På www.horesta.dk under "Rådgivning → Miljø" kan du læse om begreber og regler, som du bør være opmærksom på.

Denne publikation giver virksomheden et hurtigt indblik i, hvordan I som turistvirksomhed sorterer og håndterer affaldet – uden at det går ud over gæstens oplevelse og personalets arbejde.

Afsnit:

1. Hvorfor sorterer vi affaldet?
2. Helhedsbetragtning
3. Hvor og hvad kan du spare?
4. Gode råd om affaldshåndtering
5. Hvad kan du og dine kollegaer gøre?
6. Muligheder for gæsten
7. Mere information

1. Hvorfor sorterer vi affaldet?

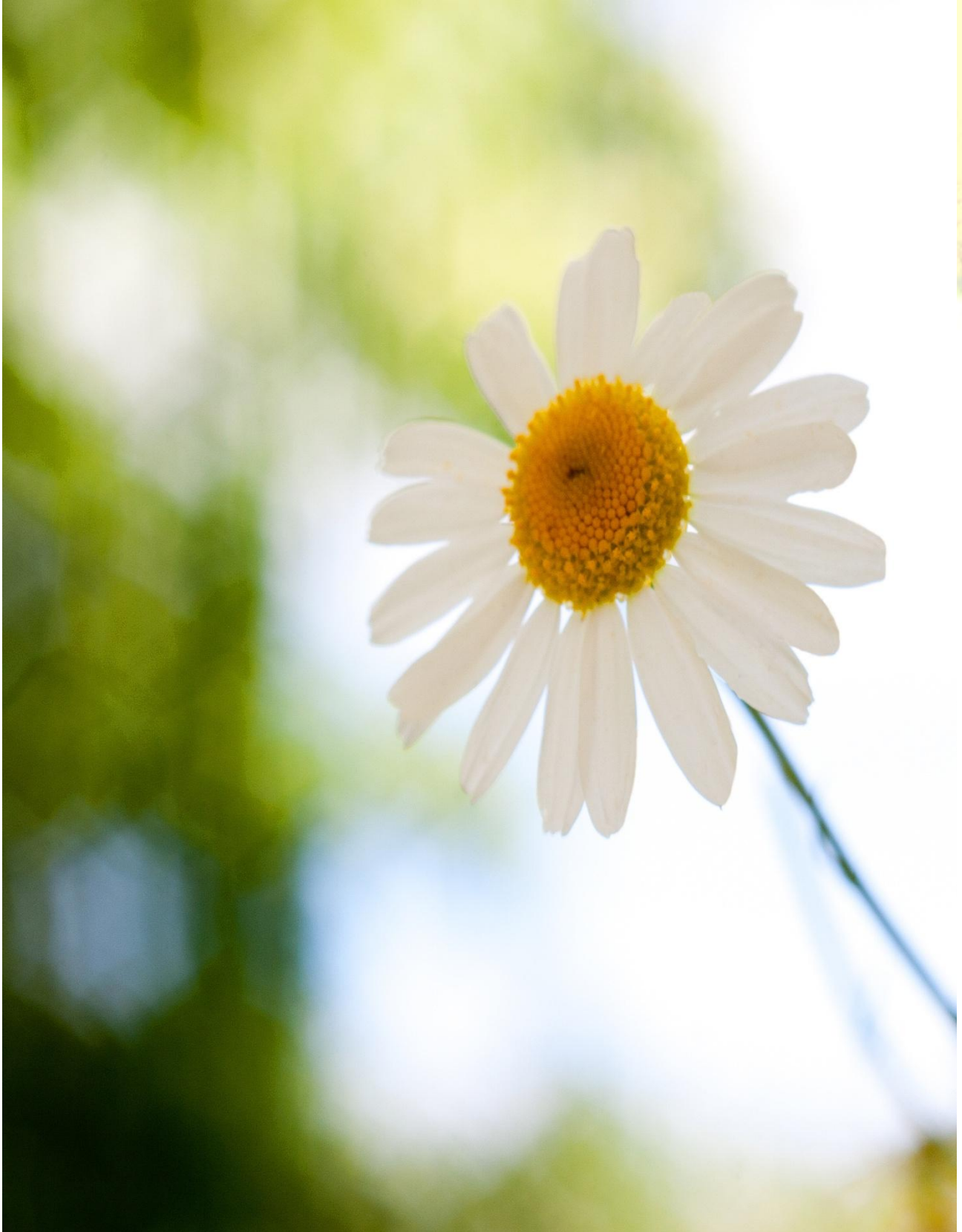
Der er mange årsager til, hvorfor det er hensigtsmæssigt at sortere affaldet – både generelt og set fra din virksomheds side.

Formålet med affaldssorteringen er at:

- beskytte miljøet,
- sikre mest mulig genanvendelse,
- beskytte folk, der håndterer affald fra uheld,
- forhindre spredning af smitte,
- sikre bortskaffelse af farlige materialer (giftige kemikalier etc.).

Set fra din virksomheds bord kan affaldssortering:

- Give økonomiske besparelser i forbindelse med sorteringen,
- Lette med håndteringen af affaldet,
- Beskytte personalet, der håndterer affaldet, fra arbejdsskader,
- Give et bedre image, da virksomheden tager et miljøansvar. Det kan især give et dårligt image for dem som ikke gør
- Sikre at virksomheden overholder lovgivningen,
- Sikre opretholdelsen af Green Key eller andre miljømærker.

2. Helhedsbetragtning

Det er hensigtsmæssigt med en helhedsbetragtning for håndteringen af affald. Det drejer sig om alt fra affaldstyper, indkøb, transport, personaleuddannelse, gæstetilbud etc.

Affaldshierarki

I kan benytte følgende affaldshierarki til at indplacere jeres indsats, hvor begrænsning af affald er den miljømæssige bedste løsning og bortskaffelse bør være den sidste mulighed. 1 til 4 er begreber fra affaldsbekendtgørelsen.

0. **Begrænsning** handler om at minimere affaldet ved fx virksomhedens procedure og indkøb. Fx at bruge mindre emballage / indpakning eller begrænse det ved indkøb.
1. **Genbrug** er at bruge produktet igen til samme formål, som de var udformet til fx returflasker.
2. **Genanvendelse** handler om omforarbejdning af produkter til det oprindelige formål eller til andre formål fx madaffald til biogas eller genbrug af papir.
3. **Ved anden nyttiggørelse** er hovedresultatet, at affaldet opfylder et nyttigt formål eller bliver forbedret til opfyldelsen af en bestemt funktion fx i byggematerialer.
4. **Bortskaffelse** er enhver operation, der ikke er nyttiggørelse, også hvis operationen som sekundær konsekvens fører til genvinding af stoffer eller til energidnyttelse fx dagrenovation.

Rådgivning som helhedsbetragtning

Flere virksomheder tilbyder at gennemgå virksomhedens affaldsordning for at optimere den – både af hensyn til miljøet, for at sikre at lovgivningen overholdes samt for at spare penge. Det er især i forbindelse med selve bortskaffelsen, at der kan opnås besparelser.

Nogle rådgivningsvirksomheder beregner alene honorar, såfremt der opnås besparelser.

Andre virksomheder leverer komplette udstyrløsninger som komprimatorer, pappressere, flaskeknusere, kildesorteringsudstyr, som også giver gode besparelser.

Flere case-virksomheder har sparet mellem kr. 20.- 50.000 om året ved at optimere affaldshåndteringen og bortskaffelsen.

3. Hvor og hvad kan du spare?

Normalt koster det penge at komme af med affaldet, men det kan enten gøres gratis eller du kan få penge for det. Der er virksomheder i branchen som sparer op til kr. 50.000 om året ved at optimere affaldshåndteringen.

Her er nogle eksempler på besparelspotentialer, hvor der tages udgangspunkt i at et ton dagrenovation koster kr. 1.000 pr. tons (afgiften varierer mellem kr. 400-800 pr. tons) at komme af med.

Plastik

Du kan spare op til kr. 3.000 pr. tons plastik i frasorterer, da nogle plastiktyper kan sælges for kr. 2.000.

Pap

Du sparer kr. op til kr. 1500 pr. tons pap i frasorterer, da du kan få mellem kr. 500 og 850 pr. ton pap. Vådt pap i dagrenovation er tungt og gør det endnu dyrere for jer at komme af med.

Paller

I kan få penge for paller eller alternativt få leverandøreren til at tage dem gratis retur.

Gebyr på genbrugspladser

Kommunens genbrugspladsordning for erhvervsvirksomheder er en tilvalgsordning, hvor der skal betales gebyr, hvis virksomheden bruger den.

Vurder om det kan betale sig selv at bringe jern og metal, lyskilder og farligt affald til genbrugsplads, da det er dyrt at bruge dem og koster arbejdskraft. Samtidigt kan der ske ulykker og det håndteres arbejds- og miljømæssige uforvarligt.

Afleveres virksomhedens affald som privat person kan virksomheden få bøder, da det skal meddeles, når der afleveres erhvervsaffald.

Madaffald til biogas

Madaffald vejer meget i dagrenovation. Hvis det koster ca. kr. 200 pr. tons at komme af med madaffald, har virksomheden sparet kr. 800 pr. tons.

Sammenpresning

Sammenpresset dagrenovation i kompressor sparer afhentninger og plads, men de bør dog minimum tømmes hver 14 dag pga. lugt

4. Gode råd om affaldshåndteringen

Rådene i dette afsnit hjælper jer med optimere jeres affaldsordning, hvilket både er en fordel for virksomhedens økonomi og miljøet.

I forhold til affald på en servicevirksomhed er det vigtigt at kigge på brugssituationen, så foranstaltningerne ikke forringer servicen, komforten eller kommer til at være et irritationsmoment for gæster og personale. Hvis der er for mange eller for få fraktioner på det pågældende sted, kan det have en negativ effekt - både på sorteringen og for dem, som skal sortere det.

Først og fremmest skelnes mellem sortering i arbejds- og gæsteområder.

- Vurder affaldet med en helhedsbetragtning – ikke som selvstændige dele.
- Involver kollegaer. Se afsnit 5.
- Sørg for at tænke minimering af affald ind i indkøbsfasen
- Opsæt piktogrammer og evt. vejledning på affaldscontainere
- Informer gæster om din indsats og om hvad de kan gøre. Se afsnit 6.
- Minimer madspild, saml madaffaldet og send det til biogasanlæg
- Det kan være en god ide at frasortere plastik, da der kan fås penge for det
- Komprimeres affaldet fylder det mindre på virksomheden og skal ikke afhentes så tit
- Sørg for, at I overfor myndighederne kan dokumentere virksomhedens affaldshåndtering
- Stil krav til indsamler eller transportør af affald, da der kan spares penge ved en optimering.

Indsamler vs. transportør

En transportør har ikke ansvar for affaldet selvom det er afhentet. Det er dermed stadig dit ansvar, hvor det bliver afleveret.

En indsamler har ansvaret for affaldet, når det bliver opsamlet.

Indsamler/transportør bliver vejret inden og efter aflevering til forbrændingsanlægget og får et vejningspapir.

Ved en indsamling ved virksomheden kan der være en fast pris eller vægt i lastbilen.

Afgiften til forbrændingsanlægget betales i de fleste tilfælde via indsamler.

Kontrakt med indsamler

Prisen på affald varierer meget. Få skrevet i kontrakten, at prisen skal dagsprisreguleres. Dermed undgås det at indsamlerne skummer fløden, når prisen er lav. Hvis det ikke står i kontrakten er indsamler ikke forpligtet til det.

Benyt Det digitale Affaldsregister på www.affaldsregister.mst.dk for at finde de godkendte transportører

5. Hvad kan du og dine kollegaer gøre?

Dine kollegaers adfærd har stor indflydelse på forbruget af ressourcer på virksomheden – også hvad angår affald.

Det bedste resultat opnås ved at involvere dine kollegaer, så de engagerer sig i processen for at ændre vanerne og gøredem bedre. Hvordan de involveres afhænger af virksomhedens kultur.

Forudsætninger

Når teknologi eller arbejdsformer ændres for at opnå en bedre sortering, har det også betydning for dig og dine kollegaer. Udfordringen er at arbejde systematisk med at finde løsninger, der tager hensyn til alle mål og minimerer modsætningerne.

Personalet i turistbranchen er meget forskellige.

- Personale fra udlandet kræver sproglige justeringer og som har ofte en anden kultur i forhold til affald.
- Nogle unge i branchen har måske endnu ikke lært at sortere eller arbejder deltid og får dermed ikke samme information og oplæring som det faste personale.
- Kollegaer, som ikke er bogligt stærke, har behov for, at der bruges andre medier end kun de skriftlige.
- Der er ofte stor udskiftning af personale eller sæsonudsving, hvorfor der kræves gentagelser af budskaberne og øget brug af skiltning.
- Nogle kollegaer har været i branchen i mange år og har måske oplevet at sorteringen ikke har virket, været besværlig og har oplevet at affaldet er blevet blandet sammen og er derfor naturligvis skeptiske.

Alt dette bør der tages hensyn til i forbindelse med forbedringerne af affaldsordningen.

Tal om det

Bliv bedre til at tale om affaldet og hør kollegaer om, hvor de tror, at der kan opnås besparelser. Der kan være stor forskel på, hvad og hvordan man sorterer sit affald.

Hvad havner i skraldespanden?

En metode til at identificering og synliggørelse af affaldet

- Benyt gennemsigtige affaldsposer
- Indsaml tal fra transportører eller indsamlere om mængde og omkostninger på de enkelte affaldstyper.
- Fokuser på genanvendelse og hvad man kan eksperimentere med

Arbejds miljø

Indsatsen omkring affald handler også om at beskytte personalet for arbejdsskader.

- Et smadret lysstofrør/e-pære er fyldt med kviksølv som er farligt for dine kollegaer. Et rum bør forsegles i 24 timer ved smadret lysstofrør, og det smadrede rør skal behandles med stor forsigtighed.
- Miljøfarligt affald som maling, kemikalier, rengøringsmidler etc. kan være farligt for dine kollegaer at røre, blande eller indånde.
- Kollegaer kan skære sig på skarpe genstande i affaldet.
- Slæbning af store mængder affald kan give muskel- og ledskeader.

6. Muligheder for gæsten

Flere og flere gæster sætter pris på eller forventer, at de har mulighed for at sortere deres affald.

I turistbranchen bør gæsterne ikke have dårlig samvittighed. Det bør derfor være frivilligt om gæsten ønsker at hjælpe til med at sortere affaldet. Ordningen bør etableres så det ikke giver dårlig samvittighed, hvis de ikke gør.

Fortæl gæsterne om jeres indsats, så de får forståelse for, hvorfor I gør, som I gør. Det kan få dem til at værdsætte jeres initiativ og måske hjælpe til.

"Doggy bag"

Madspild og madaffald kan minimeres ved, at gæsterne kan tage maden med hjem i en "doggy bag". På restauranter kan det være en god ide, at det er tjeneren, som forslår de. Gæsterne synes ofte, at det er pinligt at spørge.

Brug af doggy bag bør være frivilligt for virksomheden, og det er vigtigt med ordentlig emballage og instruktioner om madhygiejne, så kunderne ikke bliver syge af det opbevarede mad.

7. Mere information

Om affald på HORESTA's hjemmeside:
www.horesta.dk/da-DK/Raadgivning/Miljoe-Energi/Affald

Om madspild på HORESTA's hjemmeside:
www.horesta.dk/da-DK/Raadgivning/FodevarerOGgastronomi

Spar på madspildet – ikke på madoplevelsen

Lille publikation for HORESTA medlemmer, som giver gode råd om hvor meget og hvordan din virksomhed sparer penge og mad på madspildet.

Vidste du:

- At dåser ødelægger forbrændingsanlæg, når de ikke sorteres fra
- At kun 1/3-del af batterierne bliver genanvendt
- At porcelæn i brændbart eller glas skal deponeres og kan koste ca. kr. 1100 pr. tons.
- At en lokalavis kan blive til 3 køkkenruller